

אוניברסיטה בר-אילן
המחלקה למתמטיקה

בחינה במתמטיקה 2300-0

מועד א', תשל"ו 11.6.76

בחינה בחורף הקבוצות

הזמן-שעתיים. יש לבחור שאלה אחת מחלק א' (40 נקודות) ושתי שאלות מחלק ב' (30 נקודות כל אחת).

חלק א'

$2^{\aleph_0} \neq \aleph_\omega$

1. לנסח ולהוכיח את אי-השוויון של צרמלו-קניג ולהסיק ממנו ש-

2. לנסח ולהוכיח את הלמה של צורן, ולתת דוגמה פשוטה לשימושה.

3. יחס R על קבוצה A נקרא מבוסס היטב כאשר לכל קבוצה לא ריקה יש אבר " R -מינימלי" (כלומר אבר a של X כך שלא קיים המקיים $\forall R a$).

להוכיח שאם R יחס מבוסס היטב על A אז קיים סידור טוב $<$ של A כך שלכל a, b

$a R b \Rightarrow a < b$

רמז: בונים סדרת אברים מ- A , בכל צעד לוקחים אבר R -מינימלי בין אלה שעוד נותרו, לבסוף נמצים את A ואז הסדרה שקיבלנו נותנת את הסידור הטוב הדרוש.

4. השערת הרצף המוכללת (GCH) אומרת ש- $2^k = k^+$ לכל מונה אינסופי k .

להראות שבהנחת GCH נקבעת החזקה k^λ באופן חד-ערכי כדלקמן (עבור λ, k מונים אינסופיים):

I. אם $k \in \lambda$ אז $k^\lambda = \lambda^+$

II. אם $k < cf(\lambda) \leq \lambda < k$ אז $k^\lambda = k^+$

III. אם $\lambda < cf(k)$ אז $k^\lambda = k$

רמז: GCH גוררת $k^\lambda \leq [\max(k, \lambda)]^+$ (מדוע?).

עבור II יש לזכר ש- $k < cf(k) > k$. עבור III משתמשים בכך שכל פונקציה מ- λ לתוך k היא חסומה.

חלק ב'

1. לנסח את אכסיומת הבחירה ולהוכיח ב-ZF את שקילותה לטענה שכלפלה קרטזית של ששפת קבוצות לא ריקות היא לא ריקה.

2. להוכיח שאם α, β סודרים אז $\alpha \in \beta$ או $\alpha = \beta$ או $\beta \in \alpha$. יש לצאת מהגדרת סודר קבוצת טרנזיטיבית שכל אבריה טרנזיטיביים ולא להשתמש במשפטים קודמים על סודרים.

3. להוכיח שהיחס $x \sim y$ מוגדר על ידי $x \sim y$ אם ורק אם $x \sim y$ או $y \sim x$ הוא יחס שקילות. להוכיח שהיחס $\sim$ הוא שקילות (ולחזור בשאלה).